

**EL LLIBRE
DE LA SETMANA**

PERFIL

NASCUT EL 1949, HARUKI MURAKAMI S'HA GUANYAT MILIONS DE LECTORS ARREU DEL MÓN GRÀCIES A NOVEL·LES COM 'TÒQUIO BLUES', 'KAFKA A LA PLATJA' I '1Q84'. ÉS TAMBÉ AUTOR DE LLIBRES DE RELATS COM EL QUE ARA PRESENTA

Els records tremolosos i irreals de Murakami

PERE ANTONI PONS

Una noia que avisa el noi amb qui està a punt de fer l'amor que, quan s'escorri, cridarà el nom d'un altre home. Una tovallola i les marques dentals que hi deixa la noia quan la mossega en el moment de l'orgasme, perquè el noi li ha dit que no li fa res que cridi el nom d'un altre però que no poden fer gaire soroll perquè les parets són primes i hi ha veïns. Un recull de poemes escrits per la noia que n'estima un altre. I, finalment, el record tremolós que, passats els anys, el noi conserva de tot plegat. Haruki Murakami (Kyoto, 1949) en té prou amb aquests pocs elements per escriure *El coixí de pedra*, que és paradigmàtic de la seva manera d'abordar el gènere del relat curt –més al·lusiva que directa, més anímica que racional, més atmosfèrica que argumental– i que obre el seu nou llibre, *Primera persona del singular*.

GETTY

En realitat, tant si pren la forma de novel·les com de contes, la literatura de Murakami no sol basar el seu poder expressiu i persuasiu en la construcció, el desenvolupament i la resolució d'un enigma argumental que ens atrapa mentre dura i que ens impacta quan culmina, ni tampoc en l'interès per l'evolució del caràcter dels seus personatges, sinó en la força evocadora d'uns detalls –un gest, un rostre, el naixement d'un amor fulminant, una cançó...– i en com les experiències afectives i filosòfiques que els personatges viuen fan vibrar les seves capes d'intimitat. A Murakami li interessa menys que els passa als seus personatges que la direcció de les idees i la intensa riquesa de les sensacions que els provoca allò que els passa.

Melancolia, nostàlgia i frustració

Els vuit contes juguen a confondre el narrador dels relats amb l'autor del llibre: ¿llegim una autobiografia poèticament ficcionada o una ficció amb escorços autobiogràfics? El narrador pot ser l'autor o pot no ser-ho, però en tot cas és secundari. El que importa, aquí, no és qui conta què, sinó l'estat d'ànim que

genera tant a ell com a nosaltres allò que conta. És un estat d'ànim en què conviuen la melancolia pel temps perdut, el desfici davant els fets que no acabem d'entendre, la nostàlgia per la infantesa i la joventut irrecuperables, la ferida dels amors fallits, la frustració davant la incertesa dels records que sabem incomplets i el misteri meravellós, banal o terrorífic d'allò que se'n esmuny i ens supera.

En tots els relats hi té un paper crucial la memòria. En aquest sentit, la majoria tenen un mateix mecanisme: el narrador recorda un fet de fa temps –l'origen de la seva passió pel beisbol, la coneixença d'una dona "lletja" tan melòmana com ell, una cita en què la noia no va comparèixer i que va acabar amb una conversa reveladora amb un ancià, la relació confident amb un mico...– i, a poc a poc, es va desplegant una ambigua i difusa atmosfera anímica, espiritual i moral. Són contes sense tema ni epifania: trossos de vida recuperada, però trossos estranys, arrabassats de la intersecció entre la realitat i el que no pot ser real.

En conjunt, el llibre és força desigual. Quan funcionen, els contes resulten suggeridors i emocionants, com és el cas d'*El coixí de pedra*, *Crema* i *With the Beatles*. Aleshores el lector sent que, en mans de Murakami, un record de fa cinquanta anys és com un somni d'ahir a la nit, escàpol però vivíssim i màgicament significatiu. Però quan els contes no funcionen (*Charlie Parker plays bossa nova*, *El recull poètic dels Yakult Swallows* i *La confessió del mico de Shinagawa*) l'efecte és el d'estar llegint un encadenament erràtic de situacions i diàlegs, una excentricitat autoindulgent i descosida. ♦♦

PRIMERA PERSONA DEL SINGULAR
HARUKI MURAKAMI
EMPÚRIES/
TUSQUETS
TRADUCCIÓ
D'ALBERT NOLLA
216 PÀG./18,90 €

DOUGLAS KENNEDY, UN AUTOR QUE T'ENAMORARÀ

«UN AUTÈNTIC GENI
DE LES NOVEL·LES D'AMOR»
THE TIMES

Univers